

Onis Welzijn

Jaarverslag 2020
Werkplan 2022

Onis Welzijn, thuis in Asten en Someren

Een jaarverslag 2020 kan niet anders dan sterk gekleurd zijn door corona. Het jaar waarin Nederland tot stilstand leek te komen. Tegelijk hebben we in dit jaar de kracht en flexibiliteit van het sociaal werk in het algemeen gezien en van ons team in het bijzonder.

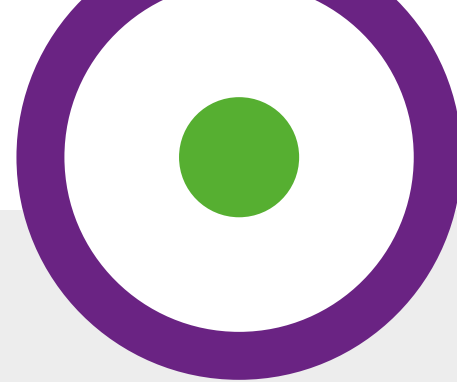
Al enkele dagen na de aankondiging van de eerste lockdown ging de Bellijn 'Praatje met een Maatje' van start. Op alle mogelijke manieren is daar waar het nodig is toch ondersteuning geboden. Soms op afstand, digitaal. Maar vaak ook live, met de nodige voorzorgsmaatregelen. Want Sociaal Werk is een cruciaal beroep en onze sociaal werkers stonden ook in 2020 klaar voor de inwoners van Asten en Someren.

Dit jaarverslag telt en vertelt; het geeft feitelijke informatie maar ook het verhaal achter de feiten. Het laat daarmee zien wat er gebeurd is en ook hoe belangrijk dit werk voor de mensen in onze gemeenten is.

Irma van Goch

Directeur Bestuurder Onis Welzijn

Inhoud

Sociaal werk: een cruciaal beroep!

In het bijzondere jaar 2020, waarin er veel stil lag vanwege de beperkende maatregelen rondom corona, is er binnen Onis Welzijn opvallend veel doorgegaan. Vragen naar ondersteuning lagen niet stil in dit jaar en de behoefte aan contact nam juist toe.

Al direct in maart is Sociaal Werk door de overheid benoemd als cruciaal beroep. Dat betekende heel praktisch dat medewerkers een beroep konden doen op kinderopvang als dat nodig was om te werken. Maar meer in het algemeen was het voor ons een opdracht: zorg dat het werk zo goed mogelijk doorgaat. Telefonisch, per mail of per app als dat kon, op kantoor of bij mensen thuis als dat echt nodig was. Steeds met inachtneming van de nodige maatregelen hebben alle beroepskrachten en vele vrijwilligers zich ingezet om, als dat nodig was, toch nabij te zijn en mensen een steuntje in de rug te geven. Het afwegingskader dat Sociaal Werk hiervoor opgesteld heeft was daarin een leidraad. Uiteraard had corona ook voor Onis Welzijn effecten.

Zo zijn veel groepsactiviteiten niet het hele jaar door kunnen gaan, moest AutoMaatje tijdelijk stoppen en daarna beperkt rijden en gaf een deel van de vrijwilligers aan het live contact niet veilig te vinden. Dat hebben we uiteraard gerespecteerd.

We hebben ook gezien dat we als instelling flexibel met deze situatie om kunnen gaan. Een greep uit de wijze waarop er flexibel omgesprongen is met corona, de lockdowns en de beperkende maatregelen:

- Al op 16 maart is de Bellijn 'Praatje met een Maatje' opengesteld, met een dagelijkse bereikbaarheid van 10.00 tot 20.00 uur, ook in het weekend;
- Daarnaast heeft de vrijwilligerscentrale vraag en aanbod aan elkaar gekoppeld, bijvoorbeeld van mensen die niet meer zelf de boodschappen konden doen;
- Klanten en vrijwilligers zijn voor het overgrote deel telefonisch benaderd in de eerste lockdown, om te horen hoe het met hen was en om signalen op te halen.
- Groepen jongeren konden op een creatieve manier wel doorgaan met activiteiten, door bijvoorbeeld buiten te sporten of via digitaal overleg.
- Er is veel online, via Teams en Zoom vergaderd en overlegd. De kantoren zijn coronaproof ingericht, zodat veilig bezoek op afstand mogelijk was.
- De dorpsondersteuners hebben veel rondgelopen en gefietst en op straat of in de tuin menig gesprek gevoerd.
- De jongerenwerkers zijn zeer veel op straat geweest om jongeren (en soms volwassenen) aan te spreken.

We hebben laten zien dat we als organisatie snel en flexibel in kunnen spelen op een bijzondere situatie en juist in een voor veel mensen moeilijke tijd zichtbaar en aanwezig te blijven, waar anderen zich terugtrokken.

Sociaal werk rendeert

De vraag wat sociaal werk oplevert, wordt in toenemende mate gesteld en ook beantwoord. Twee onderzoeken hierin zijn interessant. De Erasmus School of Economics onderzocht wat het rendement is van Sociaal Werk. Uit dit onderzoek blijkt, dat dit rendement 1,6 is. Een investering in Sociaal Werk betaalt zich dus wel degelijk terug. Meer lezen: Onderzoek toont aan: sociaal werk rendeert - [Binnenlands Bestuur](#). Verder heeft er in het afgelopen jaar in Asten een onderzoek naar de kosten en baten in het sociale domein plaatsgevonden. De uitkomsten volgen, maar eerste resultaten laten ook hier zien dat de opbrengsten in het voorliggend veld groter zijn dan de uitgaven.

Verhuizing

Op 1 december 2020 kregen we de sleutel van het pand Emmastraat 9, het voormalige kantoor van de Rabobank in Asten, waar Onis Welzijn tijdelijk gehuisvest is in de periode van de sloop van het kantoor aan de Kerkstraat en de bouw van het nieuwe gemeenschapshuis. De tijdelijke ruimte biedt een mooie, ruime accommodatie, waar het voor deze periode goed toeven is. In december is ook de verhuizing van 1Hoog voorbereid. Het jongeren centrum zal tijdelijk gehuisvest worden naast de Beiaard. In het nieuwe gemeenschapshuis zal in de kelder ook een jongeren centrum gerealiseerd worden.

Vrijwilligers en personeel

Het aantal vrijwilligers is nagenoeg gelijk gebleven: 275. Er is nieuw aanwas, onder andere door de actie tijdens de eerste lockdown. Opvallend is dat veel vrijwilligers bereid waren om met de nodige maatregelen wel hun contacten te onderhouden. Juist het gegeven dat mensen een groter risico liepen om eenzaam te worden, was voor velen het motief om actief te blijven.

De vrijwilligers en stagiaires zijn op alle terreinen werkzaam. Hieronder staat de verdeling van aantallen per werksoort. De vrijwilligers zetten

zich gemiddeld per week ongeveer drie uur in. Dat betekent een totale inzet per week van ruim 800 uur door vrijwilligers, ofwel 47 uur op elke formatieplaats van de uitvoerend medewerkers!

27	Vrijwilligerscentrale
9	Ouderenwerk
15	Jongerenwerk
3	Dorpsondersteuners
148	Maatjes
20	Schulddienstverlening
25	Vluchtelingenwerk
10	Cursussen
4	Mantelzorg
6	Onis Welzijn algemeen
267	Totaal

In personele zin zien we een stabiel en betrokken team. Met een gemiddeld ziekteverzuim in de afgelopen jaren van 2,98 % zitten we ruim onder het landelijk gemiddelde van de sociale sector (ruim 6 %).

Deskundigheidsbevordering en kwaliteit

Tijdens de eerste lockdown is vrijkomende tijd benut voor online trainingen, het bijwerken van documenten en processen. Zo hebben alle medewerkers een korte training rondom laaggeletterdheid gevolgd en een training in het goed omgaan met de AVG. Daarnaast is er veelvuldig gebruik gemaakt van het aanbod van Movisie voor online webinars.

Het vrijwilligersbeleid van Onis Welzijn is herzien. Een belangrijk nieuw onderdeel van het beleid is, dat er een cyclus is vastgesteld waarbij het beleid periodiek (een keer per twee jaar) geëvalueerd en bijgesteld wordt, mede op basis van een vrijwilligerstevredenheidsonderzoek.

Hiermee krijgen de ervaringen van de vrijwilligers van Onis Welzijn een plaats in het beleid. ●

*de tijdelijke ruimte biedt een
mooie, ruime accommodatie,
waar het voor deze periode
goed toeven is*

Vrijwilligerswerk en Maatschappelijke Stage

De Vrijwilligerscentrale is de vraagbaak voor alle mensen en organisaties in Asten en Someren voor alles rondom vrijwilligerswerk. De Vrijwilligerscentrale zorgt dat meer mensen plezier beleven aan vrijwilligerswerk. Daarmee vergroten we de leefbaarheid en sociale samenhang in onze gemeenten. Zonder vrijwilligers zouden veel activiteiten in het sociale leven immers niet gerealiseerd kunnen worden.

Cijfers

De Vrijwilligerscentrale kreeg **80 bellers** voor **Praatje met een Maatje**

502

organisaties ontvingen 6 maal de Nieuwsbrief 'Vrijwilligers... Zo doe je dat!'

35

mensen zijn bemiddeld naar vrijwilligerswerk

Voor al veel zorgorganisaties zijn op zoek naar manieren om vrijwilligers te werven en te behouden en vragen daarbij om ondersteuning van de Vrijwilligerscentrale.

Taken

- De Vrijwilligerscentrale bemiddelt tussen organisaties die vrijwilligers zoeken en kandidaat-vrijwilligers: door de vacaturebank en door het begeleiden van mensen die op zoek zijn naar een vrijwilligersplek.
- Organisaties die met vrijwilligers werken kunnen terecht bij de Vrijwilligerscentrale voor informatie en advies. Bijvoorbeeld over verzekeringen, manieren om leden of vrijwilligers te werven, of bestuurstaken te organiseren.
- De Maatschappelijke Stage wordt gestimuleerd door het ondersteunen van organisaties hierin. Zij leren hoe ze jongeren het beste een goede plek kunnen bieden. Hierdoor leren jongeren hoe leuk vrijwilligerswerk kan zijn en blijven zij vaker actief als vrijwilliger.

"Ik heb mevrouw van D. meteen gebeld, de boodschappen staan gepland. Bedankt dat ik deze leuke dame mag helpen"

Werkplan 2022

Vrijwilligerscentrale

Bemiddeling tussen vrijwilligers en organisaties is intensief waar nodig en licht waar mogelijk, zoals via de vacaturebank. Verenigingsondersteuning krijgt extra aandacht, onder andere naar aanleiding van mogelijke vragen over een doorstart na corona.

Ook in 2022 gaat de Vrijwilligerscentrale op zoek naar landelijke ontwikkelingen die vertaald worden naar de lokale praktijk.

Maatschappelijke Stage

Zowel de school als de organisaties waar de jongeren stage lopen zien de

grote waarde van deze stages in. De jongeren maken kennis met de verschillende vormen van vrijwilligerswerk en leren hierdoor dat het leuk is en dat het je voldoening geeft om iets voor een ander te doen zonder dat hier een beloning in de vorm van geld of goederen tegenover staat.

In samenwerking met het Varendonck zullen we ook in 2022 de MAS blijven continueren en coördineren.

“Als ik niet met jullie kon bellen had ik het écht niet volgehouden”

Quote van een dame die regelmatig belde

Vrijwilligerscentrale

De Vrijwilligerscentrale heeft een centrale rol gespeeld bij gewijzigde inzet die Onis Welzijn pleegde in het kader van corona. Ook in deze periode bleek dat vrijwilligers het cement van de samenleving vormen. Naast deze inzet heeft de Vrijwilligerscentrale de reguliere taken uitgevoerd: verenigingsondersteuning, individuele mensen die op zoek zijn naar vrijwilligerswerk begeleiden naar een goede plek en het uitvoeren van projecten.

Nieuwe inzet in coronatijd

Direct in de eerste lockdown is de Bellijn 'Praatje met een Maatje' van start gegaan.

Om mensen die verlegen zaten om sociale contacten iets te bieden, heeft Onis Welzijn vanaf maandag 16 maart 2020 een telefoonlijn opengesteld die 7 dagen per week van 10:00 – 20:00 uur bereikbaar was. Dit was te realiseren door de inzet van vrijwilligers én beroepskrachten die zich, ook in hun vrije tijd, beschikbaar stelden om de telefoon te beantwoorden. Het ging in de eerste instantie om een tijdelijke lijn. Deze tijdelijkheid verdween toen bleek dat de pandemie het hele jaar zou duren. In totaal is er ongeveer 80 keer gebruik gemaakt van

de lijn, naast de extra vragen die via het algemene nummer binnenkwamen.

Tegelijk bleek er behoefte te zijn aan bemiddeling tussen vraag en aanbod om een aantal praktische zaken te regelen, vooral boodschappen doen. Vanuit deze signalen hebben we het project 'Vraag en aanbod' gestart. Door persoonlijke bemiddeling in hulpvraag en hulpaanbod was er vertrouwen bij de hulpvragers om een 'vreemde' hulp te laten bieden. In totaal hebben 27 vrijwilligers zich voor de diverse taken aangeboden. Met deze vrijwilligers hebben we in de periode van maart tot en met juni in alle 14 binnengekomen hulpvragen kunnen voorzien. >>

Ondanks dat er veel vrijwilligerswerk stil heeft gelegen voor een groot deel van 2020 hebben we tóch 40 verenigingen kunnen ondersteunen bij hun vragen.

Verenigingsondersteuning

>> De Vrijwilligerscentrale biedt alle verenigingen en organisaties die met vrijwilligers werken advies en ondersteuning op maat. Soms doen we dit in samenwerking met andere organisaties, die hierin ook actief zijn.

Ondanks dat er veel vrijwilligerswerk stil heeft gelegen voor een groot deel van 2020 hebben we tóch 40 verenigingen kunnen ondersteunen bij hun vragen.

De vragen zijn uiteenlopend:

Beleidsmatige vragen: **6**

Vragen over de vrijwilligersverzekering: **8**

Vragen over fondsenwerving: **2**

Vragen over vacaturemeldingen: **12**

Adviesvragen: **4**

Vragen over uiteenlopende onderwerpen: **6**

In het voorjaar is samen met Rabobank Peelland Zuid de voorbereiding getroffen om een beperkt aantal organisaties te gaan ondersteunen in verschillende trajecten. Dit traject is door de Rabobank stopgezet in verband met corona.

Zorgorganisaties: Door de toenemende vraag van de laatste jaren naar vrijwilligers in de zorg, organiseert de Vrijwilligerscentrale jaarlijks minimaal 2 bijeenkomsten voor de vrijwilligerscoördinatoren/welzijnsmedewerkers in de zorg. Deze bijeenkomsten zijn in 2020 vervangen door individuele gesprekken met 4 organisaties. Thema's waren werving van nieuwe vrijwilligers, omgaan met bestaande vrijwilligers en het voorbereiden van het 'Nationaal jaar van de vrijwillige inzet' in 2021. Tijdens de tweede golf zijn 6 vrijwilligers naar aanleiding van de actie 'Extra handen voor de zorg' bemiddeld naar verschillende zorginstellingen.

De Nieuwsbrief Vrijwilligerscentrale werd in 2020 6 keer verstuurd naar 502 relaties.

Vanaf september is deze in een nieuw jasje gestoken en heeft tevens een nieuwe naam gekregen: Vrijwilligers....Zo doe je dat!

Daarnaast deden 32 mensen op zoek naar vrijwilligerswerk een beroep op de Vrijwilligerscentrale. Met al deze mensen zijn intakegesprekken gevoerd, bij 31 van hen heeft dit geleid tot passend vrijwilligerswerk.

Bemiddeling

Vanaf 1 oktober is er een nieuwe vacaturebank online. Deze is in samenwerking met Avans Hogeschool gerealiseerd. Met de nieuwe site bieden we verenigingen en organisaties de mogelijkheid zelf vacatures te plaatsen en te beheren. Zo kunnen ze ook zelf de regie daarover houden. Op 31 december zijn er 28 nieuwe accounts aangemaakt waarop 22 vacatures zijn geplaatst. 4 personen hebben in deze korte tijd al een passende vrijwilligersplek gevonden via de vacaturebank.

>> Projecten

Digitaal KompAS

In 2020 is er een start gemaakt met twee nieuwe projecten. Op 3 februari is het Digitaal KompAS opgestart, een doorstart van SeniorskompAS. Hiermee krijgt het thema digitale basisvaardigheid en het meedoen in de steeds meer digitale samenleving meer aandacht. Inwoners kunnen hier terecht met al hun vragen op het gebied van PC, tablet en smartphone. De ondersteuning strekt zich uit van het beantwoorden van een losse vraag tot het aanleren van vaardigheden in meerdere (individuele) lessen. Het Digitaal KompAS is elke maandagochtend van 10:00 -12:00 uur geopend voor open inloop. Tijdens perioden van beperkende maatregelen in verband met corona was dat op afspraak en werden er Digitaalkaarten ingezet, met uitleg over beeldbellen, Teams en andere online vaardigheden. In totaal waren er 13 vrijwilligers, die 71 personen geholpen hebben met een vraag op digitaal gebied.

Koffieochtend de Viersprong.

In de wijk het Looze in Someren ligt de oude basisschool "de Viersprong". Samen met de dorpsondersteuner heeft de Vrijwilligerscentrale hier vanaf 7 oktober een koffieochtend opgestart voor inwoners uit de wijk. Iedereen die andere wijkbewoners wil ontmoeten, is hier welkom op woensdagochtend van 09:30 tot 11:30 uur. Er zijn 3 vrijwilligers actief, die wekelijks als gastvrouw de mensen welkom heten en zorgen voor koffie en gezelligheid. De groep heeft zo lang mogelijk doorgedraaid met een aangepast aantal deelnemers, tot het samenkomen

onmogelijk werd. Zodra er versoepelingen komen, wordt de activiteit weer direct opgepakt.

Naast nieuwe projecten is er een aantal lopende projecten. In 2020 heeft het Repaircafé tot halverwege maart 3 keer doorgang kunnen vinden. Gemiddeld kwamen er 14 bezoekers per keer.

Burendag: Het laatste weekend van september staat elk jaar in het teken van Burendag. Samen met de coördinator taal hebben we deze dag aangegrepen om het lezen extra onder de aandacht te brengen, zie voor een impressie:

Elk jaar op 7 december is het de **dag van de vrijwilliger**. De Vrijwilligerscentrale is voor deze dag bij de wethouders van Asten en Someren op bezoek geweest, om een filmpje op te nemen waarin zij de waardering voor alle vrijwilligers in beide gemeentes uitspreken.

Someren:

Asten:

Varendonck Doet! (in het kader van NLdoet!)

Voor de tweede keer is Varendonck Doet! voorbereid, waarbij alle brugklasleerlingen in het weekend van 13 en 14 maart aan de slag zouden gaan als vrijwilliger bij de klussen van NLdoet! Helaas heeft het Oranjerfonds het complete evenement i.v.m. de pandemie moeten afblazen.

Maatschappelijke Stage

Het was voor leerlingen in 2020 moeilijk om een maatschappelijke stageplaats te vinden.

In het kader hiervan is de coördinator van de Vrijwilligerscentrale in gesprek geweest met de docenten van het Varendonck College. Naar aanleiding van een gesprek tussen leerlingen, Burgemeester Blok en Wethouder Maas zijn er samen met het jongerenwerk extra activiteiten georganiseerd, waarmee we stageplekken konden creëren voor de leerlingen.

Ook is de Vrijwilligerscentrale met verschillende organisaties in gesprek geweest, om te kijken of er toch stageplekken ingevuld konden worden. Helaas was dit gezien de huidige situatie maar op weinig plekken mogelijk.

Over de Maatschappelijke Stage zijn in 2020 19 vragen binnengekomen bij de Vrijwilligerscentrale. ●

Ouderenwerk

Zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen is de wens van de meeste ouderen én het beleidsdoel van de overheid. Diensten van Onis Welzijn ondersteunen daarbij. Met bijvoorbeeld maaltijden, personenalarmering of hulp bij klusjes in huis. Maar ook met informatie en advies om de weg te vinden in de wereld van zorg en welzijn. Ouderenwerkers stimuleren daarbij vooral de sociale contacten en eigen regie.

Cijfers

183

personen maakten
gebruik van collectieve
diensten

250

zijn gebeld tijdens de
eerste lockdown

1200

contactmomenten
op jaarbasis

Werkplan 2022

In 2022 gaan we in Asten samenwonen! De huisvesting in de nieuwe accommodatie, samen met bibliotheek, Sociaal Team, VVV en diverse informele organisaties, zal aanleiding zijn voor versterking van al bestaande samenwerking. Vooral de aansluiting van het voorportaal van het Sociaal Team op de WMO consultants krijgt aandacht.

Door de vernieuwing van het systeem van perso-

nenalarmering, bieden we onze klanten een breder aanbod dat aansluit bij moderne wensen van ouderen.

Collectieve diensten en groepsactiviteiten krijgen extra aandacht als er na corona meer mogelijk is.

"Ik ben van eenzaamheid maar al mijn schoenen gaan poetsen. Heb ik toch mijn tijd nuttig besteed. We maken er maar het beste van!"

Ouderen blijven tot op hogere leeftijd zelfstandig wonen wanneer er informele hulp van buiten het gezin wordt ontvangen.

bron: SCP rapport 'Wat als de zorg wegvalt'

Taken

- Ouderenwerkers adviseren mensen over alles wat met zelfstandig thuis wonen te maken heeft. In Asten nemen ouderenwerkers deel aan het Sociaal Team Asten met een focus op het gebruik maken van het 'voorliggend veld'.
- Personenalarmering: ouderen huren een alarmapparaat waarmee ze 24 uur per dag hulp kunnen inschakelen van een mantelzorger of zorgorganisaties. Dit biedt veiligheid bij het risico op incidenten.
- Maaltijdservice brengt wekelijks maaltijden aan huis. Dit biedt gezonde en gevarieerde maaltijden, ook voor mensen met dieetwensen.
- De Klussendienst koppelt vrijwilligers aan mensen die een vraag hebben op het gebied van klusjes.
- De ouderenwerkers zetten collectieve activiteiten op die aansluiten bij de vragen van het moment zoals de gespreksgroepen.

Centraal in het werk van de ouderenwerkers staat het langer zelfstandig thuis wonen van ouderen. Door hen de weg te wijzen naar voorzieningen, een zinvolle tijdsbesteding te bieden en hen te helpen om zelf de regie te houden. .

Het ontmoeten van leeftijdsgenoten is voor mensen heel belangrijk.

Informatie en advies

De ouderenwerkers van Asten zijn onderdeel van het Sociaal Team Asten. Hierin bemensen zij mede het voorportaal, de balie en telefoon. Hiermee wordt aan burgers die aankloppen bij het Sociaal Team eerst een voorliggende voorziening in de 0e of 1e lijn geboden: informele zorg, reguliere activiteiten of algemeen toegankelijke voorzieningen. Zoveel mogelijk wordt gezocht naar een oplossing zonder geïndiceerde zorg in te zetten. Lukt dat niet, dan wordt het voorwerk gedaan voor een WMO voorziening.

Het Sociaal Team was gesloten voor bezoekers, maar er is steeds de afweging gemaakt om als het nodig is, wel over te gaan tot een huisbezoek of afspraak. Met deze afweging zijn in 2020 75 huisbezoeken afgelegd door de Onis-medewerkers. Er kwamen bij de frontofficemedewerker vragen binnen via mail, telefoon of van mensen die alsnog aan de balie kwamen. In totaal naar schatting 2700; dit betrof zowel nieuwe vragen, als vragen over lopende WMO-trajecten. Na een dip in het tweede kwartaal is het aantal vragen weer toegenomen in de zomerperiode.

In Someren zijn ouderenwerkers eveneens een vraagbaak voor vragen rondom welzijn, wonen en zorg. In 2020 zijn er ca. 500 contactmomenten geweest, waarvan 44 huisbezoeken. De ouderenwerkers hier werken vooral intensief samen met de dorpsondersteuners en in 2020 is de afspraak gemaakt om ook met regelmaat aan te schuiven bij het team ZO Someren.

Tijdens de eerste lockdown is telefonisch contact gelegd met alle klanten van maaltijdservice, personenalarmering en mensen die anderszins in beeld zijn, om te horen hoe het met hen ging en of zij door de maatregelen nog essentiële zaken misten. Dat waren er ca. 250. De signalen en resultaten uit deze belacties waren:

- Het wegvallen van de groepsactiviteiten, vaste ontmoetingsuurtjes of activiteiten bij diverse organisaties, wordt als groot gemis ervaren. Het ontmoeten van leeftijdsgenoten is voor mensen heel belangrijk.
- Het uitzien naar de vaste contactmomenten en daarmee de structuur in de week, is hierdoor weggefallen

- >> • Mensen hebben ingeleverd in hun zelfredzaamheid. Fijn dat veel zaken door de kinderen overgenomen werden, maar mensen geven ook aan dat ze die dingen nu niet meer zo goed zelf durven. Dat geldt bijvoorbeeld voor boodschappen doen, fietsend of lopend. Mensen hebben hierdoor ook fysiek in conditie ingeleverd.
- De mensen die gebeld zijn gaven veelal aan de persoonlijke aandacht zeer te waarderen.
- Velen hebben een netwerk van mensen die voor hen zorgen, zoals familie, burens of vrienden. Een enkeling is gekoppeld aan 'Praatje met een Maatje'.
- Een aantal mensen is onder de aandacht gebracht van een dorpsondersteuner.

Personenalarmering

Gekeken naar de diensten van ouderenwerk, is personenalarmering een dienst waaraan behoefte is. Mensen blijven langer thuis wonen, worden ouder, kwetsbaarder en kijken naar een systeem wat veiligheid en geruststelling biedt, voor henzelf en hun omgeving. Gezien de ontwikkelingen op technisch gebied, zijn in 2020 de voorbereidingen getroffen voor een overstap naar een model waarin Onis Welzijn niet meer zelf eigenaar is van de personenalarmering, maar deze apparaten huurt. Dit biedt het voordeel dat er meerdere mogelijkheden zijn; naast vaste personenalarmering ook mobiel, waarmee ouderen ook buitenshuis een alarmmelding kunnen maken. In 2020 maakten hiervan in totaal 124 mensen gebruik.

Voor Onis Welzijn is deze dienst van belang, omdat de aanvraag voor alarmering doorgaans een moment is dat de vrager (meer) kwetsbaar wordt. Het intakegesprek is dan een moment waarop tevens andere vragen aan bod kunnen komen. Daarnaast is bij een tiental klanten een huisbezoek gebracht om met hen de mogelijkheden in beeld te brengen, waarbij een andere passende oplossing voor hun vraag gevonden werd.

Maaltijdservice

Bij de maaltijdservice kunnen klanten via Onis Welzijn gezonde maaltijden thuis bezorgd krijgen. Ook voor mensen met dieetwensen is er een gevarieerd aanbod. Ca. 50 mensen maakten hiervan gebruik. Bij een aanvraag voor maaltijdservice wordt ook bezien wat maakt dat men niet meer zelf kan koken en wat dit verder betekent voor het sociale leven van de oudere. Daarbij worden mensen ook gestimuleerd om buitenshuis gezamenlijk met anderen te eten. Ook bij deze dienst geldt dat bij de intake breder gekeken wordt hoe het met de klant gaat, dan alleen aangaande het eten.

Klussendienst

Bij de klussendienst kunnen mensen voor kleine klusjes (minder dan enkele uren) een beroep doen op vrijwilligers. In 2020 kwamen hiervoor in Someren 9 aanvragen binnen. In Asten worden deze vragen doorgezet naar de Seniorenvereniging.

Ontmoeten

Fontys-studenten hebben begin 2020 een laagdrempelige, eenmalige activiteit opgezet om 65-plussers met elkaar in contact te brengen en te kijken naar matchende interesses, om samen iets te ondernemen. Dit allemaal in de vorm van speed-daten. Een succesvolle activiteit waarbij de aanwezige deelnemers (17) aangegeven hebben dat ze dit wilden herhalen. In samenwerking met gemeenschapshuis De Weijers is hieraan gehoor gegeven. Iedere derde woensdagochtend van de maand vindt de activiteit plaats.

Tijdens de tweede lockdown hebben de deelnemers op eigen verzoek onderling contact gehouden, in de tijd dat de activiteit geen doorgang kon vinden. Ook is op verzoek de leeftijd verlaagd naar 55+. De activiteit gaat in 2021 zelfstandig verder.

In 2019 is een gespreksgroep gestart voor mensen die graag inhoudelijk over maatschappelijke thema's willen praten, in 2020 bleek er animo te zijn voor een tweede groep. Deze gaat van start zodra dit mogelijk is.

Beide activiteiten bieden de mogelijkheid om zelfstandig, met ondersteuning en begeleiding in de opstartfase, vanuit Onis ouderenwerk/dorpsondersteuning, een zinvolle daginvulling te geven, waarbij vergroten van het netwerk en contact met gelijkgestemden kernbegrippen zijn. ●

Jongerenwerk

Het jongerenwerk helpt jongeren om op te groeien tot gelukkige en zelfredzame burgers. De jongerenwerkers zijn actief in de leefwereld van jongeren: op straat, op school of bij activiteiten. Zij luisteren, veroordelen niet en zetten zo nodig interventies in, samen met ouders en andere partners. Preventief werken zij aan thema's zoals verslaving, weerbaarheid of sociale media.

Cijfers

845

jongeren zijn bereikt met preventieve activiteiten

65

jongeren zijn individueel begeleid

Uit onderzoek blijkt dat de inzet van jongerenwerkers het leven van jongeren verbetert en jeugdzorgkosten doet dalen. Daarvoor zijn wel voldoende uren benodigd.

Taken

Het jongerenwerk voert drie hoofdtaken uit:

- **Jongerenwerk op straat:** de jongerenwerkers zoeken hanggroepen op, maken contact met hen en spreken hen zo nodig aan op gedrag. Een aantal van deze jongeren spreken zij later individueel over hun situatie.
- **Preventie:** op basisscholen en in het voortgezet onderwijs worden gastlessen gegeven over thema's die op dat moment actueel zijn. Denk daarbij aan het toenemend gebruik van lachgas of social media. Ook bij bijeenkomsten in de kerkdorpen geeft het jongerenwerk voorlichting.
- **Ontwikkelingsstimulering:** in activiteiten die met en voor jongeren opgezet worden komen talenten van jongeren naar voren, doen zij contacten op en ontwikkelen sociale vaardigheden op een positieve manier.

*"Tijdens de meidenavond
hoef ik nergens aan
te denken en doen we
samen leuke dingen."*

Werkplan 2021

Jongerenwerk

Reguliere taken zoals jongerenwerk op straat, preventie en activiteiten, worden afgestemd op de thema's die onder jongeren op dat moment actueel zijn. In ieder geval zal aandacht zijn voor na-effecten van de coronacrisis, zoals financiële problemen. Groepsactiviteiten worden weer opgestart, waarbij ook de

opgebouwde online-contacten gehandhaafd blijven.

In het project MatchMentor is het streven om het volledige potentieel te bereiken, wat door de omstandigheden in 2020 niet mogelijk was.

Jongerencentrum

In 2022 zal verder het nieuwe jongerencentrum betrokken worden, als het nieuwe gemeenschapshuis gereed is. Tot die tijd is het jongerencentrum gehuisvest naast de Beiaard aan de Lienderweg.

“Ik vind dingen heel spannend om te doen maar als jij meegaat durf ik het te proberen, hierdoor krijg ik meer vertrouwen in mezelf.”

Jongerenwerkers staan naast jongeren. Zij bieden jongeren ruimte en focussen op hun positieve kanten en hun kracht. De jongerenwerkers bewegen zich in de leefwereld van jongeren: op straat, op school en op social media. Hier werken zij aan de zelfredzaamheid van jongeren en ondersteunen hen op weg naar volwassenheid. Dat doen zij in nauwe samenwerking met partners: jeugd- en gezinswerkers, politie, scholen, buurtbewoners en ouders.

Jongerenwerk op straat

In 2020 heeft het jongerenwerk zich voor een groot deel op straat afgespeeld. Tijdens de eerste lockdown zijn de jongerenwerkers op weekdays overdag en in de avond aanwezig geweest op straat. In deze periode waren er veel jongeren op straat, dat was immers in de periode dat scholen en activiteiten gesloten waren dé plek om jongeren te ontmoeten. Indien nodig zijn zij aangesproken op het niet naleven van coronaregels. Overlast was er relatief weinig in deze periode. Overigens zijn ook volwassenen in deze periode aangesproken op gedrag.

Het reguliere jongerenwerk op straat, met hanggroepen, heeft zich wat vaker in Someren afgespeeld. Hier zijn diverse plekken waar sprake was van overlast. Veelal was één groep van vooral 18-plussers hiervoor

op verschillende plekken verantwoordelijk; het Postelpark, de Donk, bij de Sporthal. Inzet van het jongerenwerk in deze situaties bestond enerzijds uit het zelf contact leggen met deze jongeren, anderzijds uit het doorgeven van signalen en samenwerken met de partners om hierop in te springen: politie, BOA, gemeente. De overlast is hiermee beperkt gebleven, onder andere door de jongeren bewust te maken van de overlast die zij veroorzaken. Met de omwonenden die de overlast ervaren, is veelvuldig contact geweest om hen te betrekken bij de te nemen acties.

In Someren-Eind heeft de jongerenwerker contact onderhouden met de vriendengroep van de twee jongeren die in 2019 omgekomen zijn bij een ongeval en hen bijgestaan bij het moment van herdenken een jaar na deze gebeurtenis.

*Door mee te doen
met Boxz zit ik fijner
in mijn lichaam en
durf ik samen te
sporten.*

>> In Asten zijn minder overlastsituaties door hangjongeren geweest. Met uitzondering van een situatie met een grote groep jongeren die zich in het centrum ophield en aangesproken is op hun gedrag, is het redelijk rustig geweest. Het aanwezig zijn op straat was dan ook vooral gericht op het leggen en onderhouden van contacten met de jongeren.

Jongerenwerk op straat tijdens evenementen is door corona beperkt gebleven tot inzet tijdens de carnavalsdagen.

In 2020 is het jongerenwerk ook bij NWC bij trainingen aanwezig geweest, om hier contact te leggen met jongeren.

Preventie

In alle 1e en 2e klassen van het Varendonck College in Asten en in Someren is voorlichting gegeven. Totaal betreft dit 17 klassen. Thema's waren social media, sexting en cyberpesten.

Eveneens op het Varendonck College is een weerbaarheidstraining gegeven. 13 leerlingen hebben hieraan meegedaan, op aangeven van leraren. De training omvatte zowel fysieke als mentale weerbaarheid. Het betrof hier leerlingen van het praktijkonderwijs.

Jongereninformatiepunt: In de perioden dat het kon, is het jongerenwerk wekelijks aanwezig geweest in de pauzes op het Varendonck College. Was het niet mogelijk om binnen te zijn, dan waren de jongerenwerkers buiten aanwezig. Zij bereikten

daarmee gemiddeld 10 leerlingen per week in praktijkonderwijs en examenklassen. Gedurende een paar weken is een van de jongerenwerkers extra aanwezig geweest in verband met het voorkomen van vechtpartijen op school.

Het programma Changez is dit jaar wel aangeboden, maar vanwege te kleine deelname niet doorgegaan. Changez biedt ondersteuning bij de overgang van basisschool naar middelbare school. De jongeren die zich aanmeldde zijn individueel ondersteund.

Basisscholen Asten: er zijn op 2 scholen 3 voorlichtingsbijeenkomsten gegeven over weerbaarheid. Seksuele weerbaarheid, fysieke weerbaarheid en het

omgaan met groepsdruk kwam aan de orde. Op de Lambertusschool zijn twee workshops gegeven voor ouders, over social media, groepsdruk en de leefwereld van tieners, waarbij zo'n 20 ouders per bijeenkomst aanwezig waren.

Activiteiten met en voor jongeren

Girls Only: meidengroep voor meiden van 12 – 18 jaar. Het betreft een doorlopende groep, die bijeenkomsten zijn steeds aangepast aan wat mogelijk was onder de beperkende maatregelen: tijdens de weken van de lockdown is de activiteit in de vorm van samen buiten sporten voortgezet, in de winterlockdown is het contact digitaal voortgezet. 25 meiden doen mee aan deze activiteit.

Boxz: activiteit voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Deze is tot in maart gegeven, met 20 deelnemers. De animo om in het najaar weer te gaan starten was groot, dit gaat weer van start als het mogelijk is.

Meidenvenijn: het jongerenwerk heeft aan een groep van 6 meiden, die op school met regelmaat de lessen verstoorden, in 8 bijeenkomsten laten zien wat de gevolgen waren van hun gedrag. Zij waren zich bijvoorbeeld niet bewust van het feit dat hun gedrag door anderen als pesten werd ervaren en van gevolgen van hun eigen alcohol- en drugsgebruik. Hun gedrag in de klas is daardoor sterk verbeterd.

>> Girls Talk en Make a move; activiteiten voor laagopgeleide meiden, respectievelijk jongens, is wel aangeboden maar in verband met een verminderde belangstelling door corona niet doorgegaan. Er is een versie voorbereid in samenwerking met ORO, voor meiden met een licht verstandelijke beperking.

Rapclass: muziekactiviteiten op 1Hoog met jongens, met name Sinti-jongeren, deze heeft plaatsgevonden tot in maart. Daarna is de activiteit vervangen door een voetbalavond. Deelname ca. 12 jongeren. Vanwege corona is er een aantal digitale activiteiten opgestart:

- Challenges: uitdagingen op TikTok, om jongeren sportief bezig te laten zijn, in samenwerking met Leef!
- Filmpjes op social media rondom sporten en actief blijven
- De oppascursus is vervangen door de Oppasvlog, deze is meer dan 100 maal bekeken door 59 unieke bezoekers
- Boxz is online gegeven, waarbij de trainer en stagiaire live oefeningen voordeden; deze werden door een groep van gemiddeld 20 jongeren bekeken.
- Het coronajournaal: uitleg van de persconferenties in voor jongeren begrijpelijke en aansprekende taal, via social media
- In het algemeen is het jongerenwerk meer zichtbaar aanwezig geweest online.

Individuele contacten

In totaal is met 65 jongeren individueel contact onderhouden. Vragen gingen over werk, relaties,

opleiding en hun persoonlijke situatie. In 2020 was merkbaar dat meer jongeren met gevoelens van somberheid kampten.

In oktober is in Someren het project Jongerenwerk op Maat van start gegaan. In een jaar tijd zullen 10 casussen waarbij geïndiceerde hulpverlening aan de orde zou zijn, door het jongerenwerk worden opgepakt. De GGD doet tijdens deze periode onderzoek, om te zien wat de effecten zijn van de inzet van het jongerenwerk bij deze jongeren.

Met medewerkers van de Zorg Advies Teams zijn jongerenwerkers actief geweest om kinderen op de basisschool die na een lockdown niet meer op school verschenen, te benaderen om weer naar school te gaan.

Het project Jongeren en Geld is in 2020 van start gegaan met posters, berichten en filmpjes op social media en online contacten. Steeds meer jongeren hebben financiële problemen, onder andere door het verlies van (bij)banen. Daarnaast zijn er presentaties gemaakt voor scholen.

MatchMentor

Na een rustige voorjaarsperiode waarin er nageenog geen koppelingen zijn gemaakt, is dit in de zomerperiode en daarna met een inhaalslag weer ingehaald. Er waren in totaal 20 vragen, die geleid hebben tot 10 koppelingen in 2020, 2 die eind 2020 in voorbereiding waren en 2 waarbij er nog een vrijwilliger gezocht moet worden.

Van de 6 vragen die niet via MatchMentor beantwoord konden worden, was 4 x de vraag niet

passend, bijvoorbeeld omdat de kinderen te jong waren, er een specifieke sportvraag was of juist een doelstelling ontbrak. Deze zijn naar andere partijen doorverwezen. Bij 2 vragen was de vraag niet meer relevant.

De vragen die binnenkomen zijn erg divers: van leren fietsen tot beter leren plannen. Verder zijn er vragen gericht op het creëren van veiligheid, het leggen van sociale contacten, agressieproblemen en een jongere even uit de thuissituatie halen. 13 koppels zijn in 2020 afgesloten. Bij 9 daarvan is de vooraf gestelde doelstelling behaald. Tweemaal bleek er meer hulpverlening nodig te zijn en bij één mentee was er een gebrek aan motivatie. Slechts eenmaal heeft corona geleid tot het verbreken van de koppeling.

Om de contacten toch door te laten gaan, is tijdens de eerste lockdown contact onderhouden via WhatsApp of bellen en één nieuwe koppeling is gemaakt met videobellen. Hoewel dit contact geen volwaardige vervanging is van live contacten, was er toch aandacht voor de jongeren, juist in deze moeilijke tijd. Tijdens de tweede lockdown in december hebben de meeste koppels ervoor gekozen het contact face to face te behouden. ●

Cijfers:

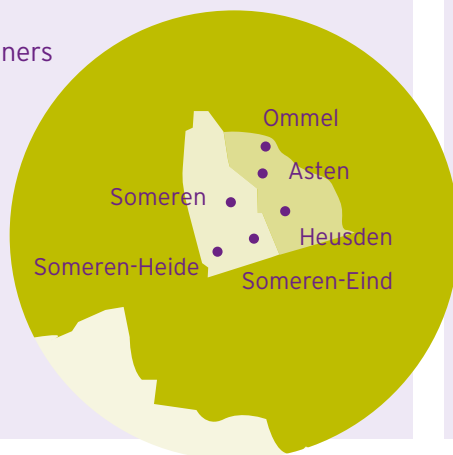
- 10 vrijwilligers en 1 stagiaire
- 10 nieuwe matches gemaakt en 2 gepland in 2021
- 13 matches afgerond

Dorpsondersteuners

“Ik weet niet waar ik mijn vraag moet stellen”, dat geldt voor veel mensen. Zij kunnen terecht bij de dorpsondersteuners. De dorpsondersteuners gaan actief op mensen af, signaleren, brengen mensen en organisaties bij elkaar en maken lijntjes korter. Zij vormen zo de spin in het web van de dorpskernen.

Actief in

De dorpsondersteuners zijn actief in Asten, Heusden, Ommel, Someren, Someren-Eind en Someren-Heide.

Cijfers

422

individuele vragen in 2020

in

6

kernen van Onis Welzijn zijn dorpsondersteuners actief

hiervoor hebben zij in totaal

86 aanstellingen

“Wat fijn dat je me even belt in deze tijd, dat doet me écht goed!”

Taken

- Laagdrempelig aanspreekpunt vormen voor vragen van mensen die niet weten waar ze terecht kunnen. De dorpsondersteuner signaleert vragen, ook van mensen die deze niet zelf stellen vanwege vraagverlegenheid of zorgmijden, lossen ze met de vrager op of zetten ze door.
- Verbinden: lijnen korter maken, vraagverheldering, partners bij elkaar brengen, zowel individuele inwoners als organisaties.
- Inventariseren en netwerk opbouwen: de dorpsondersteuners hebben veel contacten, zoals met WMO-consulenten, huisartsen, politie, Seniorenvereniging, Bergopwaarts, WoCom, zorginstellingen en natuurlijk de collega's binnen Onis. Dat netwerk is het kapitaal van de dorpsondersteuners en vraagt om onderhoud.
- Activeren: de dorpsondersteuners activeren inwoners en organisaties. Zij maken individuele vragen collectief. Denk aan vragen rond de thema's dementie, weerbaarheid voor jeugd, bewegen in de wijk of het dorp.
- Dorpsondersteuners maken gebruik van elkaars specifieke deskundigheden.

Werkplan 2022

Vaste werkzaamheden van de dorpsondersteuners blijven centraal staan: laagdrempelig vragen van inwoners beantwoorden en hen de weg wijzen. Hierin is het netwerk onderhouden met partners belangrijk. Daarnaast is er aandacht voor de leefbaarheid, waarbij relevante thema's per dorp de inzet bepalen. Denk aan bijvoorbeeld een

Duofiets in Heusden of het gebruik van de Einder in Someren-Eind. In de kleine kernen gebeurt dit altijd in overleg met de dorp overleggen of dorpsraden. In 2021 gaan de dorpsondersteuners mogelijk een rol spelen in de nieuwe taak vroeg signalering van Hulp bij Schulden en Formulieren. In de opdracht die er ligt voor de Peelgemeenten is het voorstel

van Onis Welzijn dat zij mensen actief gaan benaderen, waarvan de gemeente een signaal heeft dat er betalingsachterstanden zijn.

De dorpsondersteuner biedt die steun die in een bepaalde kern nodig is. Juist meer aandacht voor zorgvragen in de ene kern, en voor veiligheid of samenhang in het dorp in de andere kern. De dorpsondersteuner ziet wat er leeft, waar vragen en kansen liggen en speelt daarop in. Dat betekent dat er overeenkomsten zijn, maar ook verschillen in de werkzaamheden. In Someren ligt de nadruk meer op een laagdrempelige toegang van de zorg, in Asten zijn daarnaast veiligheid en leefbaarheid thema's die belangrijk zijn. De formatie van de dorpsondersteuner is per kern verschillend, vaak gaat het om een kleine omvang.

Asten

De dorpsondersteuner in Asten (formatie: 24 uur) heeft meer dan de andere dorpsondersteuners te maken met mensen met een langdurige complexe problematiek. Het betreft vaak zorg-mijdende personen, waarbij het van belang is outreachend te werk te gaan. Een groep van 10 personen hierin is structureel. Vanuit de gemeente, meldpunt Bezorgdheid, zijn 30 meldingen ontvangen. De meldingen gaan vaak over overlastsituaties, zoals burengeschillen (beschadigingen, geluidsoverlast, afval of ongedierte). Deze zijn door de dorpsondersteuner zelf afgehandeld of samen met een netwerkpartner.

De dorpsondersteuner is voorzitter van het JIBH (jongeren in beeld, handhaving), een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Asten en Someren (BOA's en leerplicht), het jongerenwerk en de politie, gericht op overlast door jongeren. In 2020 is de overlast door jongeren beperkt gebleven, onder andere door het goed in beeld houden van degenen die het meest voorop liepen. In oktober is een samenvoeging met het JIBH te Someren tot stand gekomen, dit was een wens vanuit beide gemeenten.

Wijkcentrum de Stip was als het even kon open. Er werd door diverse partners gebruik van gemaakt: MatchMentor, OuderSupport, inloopochtenden voor buurtbewoners, vergaderplek voor buurtvereniging, hondenlosloopterrein, Sas (Someren Asten Schoon), buurtbemiddeling en Bergopwaarts. Met name voor de vaste groep buurtbewoners die gebruik maakt van de inloopochtend, is de sluiting door corona een zware aderlating.

Projecten

- Een deel van woningen van Bergopwaarts in de Eikelaar is voorzien van nieuwe schuttingen. De dorpsondersteuner heeft een coördinerende rol gespeeld tussen bewoners, aannemer en verhuurder. Bewoners zijn blij met het eindresultaat.
- Het aanleggen van een nieuw speelterrein op het Kosmosplein, dat onlangs is opgeleverd. Het is een natuurlijk speelterrein geworden, waarbij omwonenden de handen uit de mouwen hebben gestoken. De dorpsondersteuner heeft hierin de samenwerking gezocht en afspraken gemaakt tussen omwonenden, aannemer en de gemeente.
- Op verzoek van een ex-verslaafde is er een ontmoetingsplek voor lotgenoten opgezet. De dorpsondersteuner heeft hierin gefaciliteerd door ruimte en middelen te zoeken.

Dorpsondersteuning

>> Ommel

De dorpsondersteuner Ommel heeft binnen coronamaatregelen zoveel mogelijk de contacten met inwoners gepland op een manier die wel kon: huisbezoeken waar echt nodig, gesprekken op straat en in de achtertuin of tijdens een al dan niet speciaal daarvoor geplande wandeling. Op straat aanwezig zijn werd enorm gewaardeerd en bleek een goede ingang voor mensen om het gesprek eens aan te gaan en hun vraag te durven stellen of verhaal te doen. Hiermee werkte zij aan het verkleinen van de vraagverlegenheid.

De dorpsondersteuner initieerde of was betrokken bij een aantal initiatieven die eraan bijdroegen dat inwoners zich verbonden en gezien konden blijven voelen. De buurtbieb werd verplaatst naar een plek waar deze dagelijks gemakkelijker toegankelijk is en die bovendien open bleef: de kerk.

Ook was er samen met de Dorpsraad 2 keer een actie, waarin het hebben van 'oog voor elkaar' benadrukt werd: ouderen kregen een bezoekje en attentie en kinderen van de basisschool maakten wenskaarten.

De dorpsondersteuner plande een 6-wekelijks inloopsprekuur in gemeenschapshuis de Kluis tijdens activiteiten van Blij(f)Actief. Mede om deze activiteiten meer zichtbaar te maken voor potentiële deelnemers en vrijwilligers. Dit heeft tot maart plaatsgevonden. Daarnaast onderhield zij contact met deelnemers, coördinatoren en vrijwilligers van deze activiteit.

Er kwamen 23 individuele vragen, waarvan 15 rechtstreeks van inwoners kwamen en 6 via het netwerk van de vragers of uit het professionele netwerk, 2 mensen zijn outreachend benaderd. Nagenoeg alle vragen zijn in het voorliggend veld opgelost. Opvallend waren veel vragen van mantelzorgers.

In december 2020 werd dorpsondersteuning voor weer een jaar voorzien in Ommel. Het betreft een klein contract van 4 uur dat eind 2020 naar 6 uur is uitgebreid.

Heusden

In Heusden heeft er een wisseling van de wacht plaats gevonden voor de functie van dorpsondersteuner. De verbinding met onder andere het Dorpssteunpunt en de Seniorenvereniging Heusden heeft een nieuwe impuls beleefd. Zo hebben we in coronatijd met genoemde verenigingen een actie gehouden waarbij 400 inwoners van Heusden een Anthurium ontvingen. Er is maandelijks overleg met het Dorpssteunpunt, waarin allerlei zaken en activiteiten worden besproken, zoals de ontwikkeling van de dagbesteding in Hart van Heuze. Er zijn headphones met versterker aangeschaft voor de dagbesteding. Dit bleek een goed hulpmiddel waarmee er op afstand verstaanbaar gecommuniceerd kon worden met de deelnemers.

De dorpsondersteuner is regelmatig gevraagd voor info over Het Andere Wonen, Unitashof, waar zorgwoningen worden gerealiseerd. Hij heeft op verzoek van ouders voorlichting over alcohol- en drugsgebruik voor jeugdigen geïnitieerd. Het spreek- en weegurtje van de dorpsondersteuner is vanaf intrede corona gesloten. Hierdoor werd de buurtsuper, de Spar, min of meer een ontmoetingsplek om mensen te spreken.

Er waren 42 hulpvragen, waarvan de meeste in het voorliggend veld zijn opgelost. Veel vragen gingen over mobiliteit, dagbesteding, voorzieningen om langer thuis te wonen en mantelzorg. Ook in Heusden is slechts beperkte formatie dorpsondersteuner beschikbaar: 6 uur per week.

Someren-dorp

De dorpsondersteuner Someren (met een omvang van 32 uur) kende een toename van individuele vragen naar 215 vragen. Dat geeft aan dat men haar steeds beter weet te vinden. Veel van deze vragen kwamen van mensen zelf. Maar ook mensen die zorg mijden worden bereikt: bij 10 mensen is door vasthoudend contact zoeken bereikt dat zorg die nodig is, nu geboden wordt. De functie van laagdrempelige toegang is hiermee goed ingevuld.

Thema's waarover vragen gaan zijn uiteenlopend. Op de eerste plaats komen vragen over langer zelfstandig thuis willen of moeten wonen. Andere vragen over wonen betreffen overlast, vragen rondom renovatie of huurachterstand. Thema's die meer dan andere jaren aandacht vroegen waren eenzaamheid en mantelzorg. Tot slot kwamen financiële zaken aan bod. Zo is bij een zestal mensen het contact gelegd naar Schulddienstverlening omdat er al schulden waren of dreigden te ontstaan.

De samenwerking met lokale partners is van groot belang voor het goed uitvoeren van de functie. Hierin spelen zorgverleners zoals huisartsen, wijkverpleegkundigen en fysiotherapeuten een rol, maar ook Wocom. Rondom overlast werkt de dorpsondersteuner samen met politie en BOA. Rondom zorgverlening is er uiteraard een intensieve en goede samenwerking met de WMO-consulenten van ZO Someren. In het zorgsignalerings-team neemt de dorpsondersteuner deel, zij is vaak

>> de aangewezen persoon om door outreachend werken met de mensen uit besproken casussen contact op te nemen.

Projecten in Someren dorp waren de start van een huiskamer in de Viersprong voor mensen met een klein netwerk en de opzet van een tweede gespreksgroep. Deze zal van start gaan zodra dat in verband met coronamaatregelen weer kan, zie hiervoor nadere informatie bij Ouderenwerk.

Someren-Heide

De dorpsondersteuner kreeg 40 hulpvragen, voornamelijk via derden: gemeente, wijkagent en de ziekenwerkgroep. De inhoud van de vragen betrof een breed scala: zorg (langer zelfstandig thuis wonen, eenzaamheid, rouw, mantelzorg), maar ook rondom veiligheid, zoals huiselijk geweld, overlast en financiële problemen. Op één na zijn alle vragen opgelost zonder dat hier geïndiceerde zorg ingezet moest worden.

Naast hulpvragen wist men de dorpsondersteuner goed te vinden als vraagbaak rondom allerlei zaken in Someren-Heide, zoals vragen naar activiteiten, informatie of corona gerelateerde vragen. Zij heeft zelf ook actief telefonisch kwetsbare mensen benaderd, om een vinger aan de pols te houden.

Vaste activiteiten die aandacht kregen waren bijvoorbeeld het koffie-uurtje, het spreekuur, de aanschaf van een Duofiets en een themabijeenkomst over roddelen en pesten. Deze bijeenkomsten zijn wel voorbereid zodat ze bij voldoende ruimte weer plaats kunnen vinden.

Acties waarbij individuele dorpsbewoners benaderd werden waren wel mogelijk, en daaraan heeft de dorpsondersteuner meegewerkt, zoals het maken van welkomstpakketjes voor nieuwe bewoners van de Hei, kaarten bezorgen bij kwetsbaren en het rondbrengen van de mantelzorgwaardering.

Samenlevingsopbouw heeft aandacht gekregen door diverse acties: de voorbereidingen voor het 100-jarig bestaan van de Hei, overlast van hondenoep rond de basisschool en een enquête naar de behoefte aan Buitenschoolse opvang, welke heeft geleid tot de start hiervan na de carnavalsvakantie 2021. De KBO heeft via de dorpsondersteuner kosteloos een andere koersbalmat ontvangen.

De dorpsondersteuner Someren-Heide voert deze taak uit in 12 uur.

Someren-Eind

Met 62 individuele hulpvragen is er een constante stroom te zien. Het merendeel van de vragen is zonder inzet van professionele hulp opgelost. Ook in Someren-Eind zien we thema's als meedoen, sociaal netwerk, eenzaamheid, opvoeding en armoede voorbijkomen. En ook hier is het netwerk van groot belang voor zowel de toegang van vragen, als het gezamenlijk oplossen. Eigen netwerk van de vragers bleek ook vaak in staat te zijn om mensen te helpen. In de coronatijd hebben er extra telefoontjes en tuinbezoekjes aan ouderen plaatsgevonden om toch een vinger aan de pols te houden.

In 2020 heeft de dorpsondersteuner zich ook inge-

zet voor collectieve activiteiten.

Het jaar startte met het opzetten van het Breicafé in de Einder. Zodra het mogelijk is komen er nog meer nieuwe activiteiten in de Einder. Verder is er in samenwerking met de Dorpsraad, WoCom en gemeente gewerkt aan de gebiedsvisie van Someren-Eind. Deze is uitgebracht en de uitwerking van de gebiedsvisie vormt een leidraad in de maandelijkse Dorpsraad-vergaderingen.

Met de Dorpsraad werkt de dorpsondersteuner

ook samen om de verenigingen te verbinden. In januari heeft er een openbare vergadering van de Dorpsraad plaatsgevonden, met een presentatie aan inwoners over ZO Someren en de Gezondheidsmonitors. De dorpsondersteuner heeft dit traject ondersteund.

De dorpsondersteuner heeft lokaal invulling gegeven aan een aantal projecten die in de gemeente of landelijk plaatsvonden:

- Thema eenzaamheid: Er is een Sirisfilm uitgebracht waarin o.a. ook de dorpsondersteuner de mensen een hart onder de riem steekt.
- Mantelzorg: het promoten van het mantelzorgcompliment en het bezorgen van mantelzorgpresentje als waardering op de Dag van de Mantelzorg.
- Het extra onder de aandacht brengen van het thema 'Zien drinken Doet drinken', in een interview met de wethouder samen, om ook de inwoners te betrekken bij dit onderwerp.
- Bijdragen aan de werkgroep Beschuit met Liefde waarin de relatie tussen ouders centraal staat.
- Rondom de feestdagen is er veel aandacht voor de mensen thuis geweest, door middel van kaarten, attenties en de sterrenactie 'Twinkle, twinkle' waarbij de dorpsondersteuner een verbindende rol had.

In Someren-Eind omvat de formatie dorpsondersteuner 12 uur. ●

Maatjes

Maatjes zijn niet meer weg te denken in het sociaal werk. Vrijwilligers die een-op-een persoonlijke ondersteuning bieden zijn belangrijk voor mensen. Om eenzaamheid te verlichten, te helpen met boodschappen, administratie of vervoer. Een goede koppeling die de beroepskracht maakt tussen vrijwilliger en deelnemer maakt deze dienst zo effectief.

Cijfers

109 maatjeskoppels actief in 2020

Gereden ritten Automaatje:

1850

148 vrijwilligers zetten zich in voor de diverse maatjesprojecten

Deelnemster Tanja:

"Ria is geweldig. Zij voelt voor mij als een zus."

Dientje (deelnemer) over Christie:

"Een 10+, het is echt geweldig."

Taken

Voor alle maatjesprojecten geldt: de coördinator werft, traint en begeleidt de vrijwilligers en koppelt hen aan de vragers. Bij AutoMaatje plant een vrijwilliger de ritten in.

Er zijn binnen Onis diverse maatjesprojecten:

- **Maatjes algemeen:** maatjes worden ingezet bij uiteenlopende vragen, zoals isolement, hulp bij boodschappen of thuisadministratie, het ontlasten van mantelzorgers of eens het huis uit kunnen gaan. De vrijwilligers bezoeken doorgaans wekelijks de mensen waaraan zij gekoppeld zijn.
- **AutoMaatje:** vrijwilligers vervoeren minder mobiele dorpsgenoten naar sociale activiteiten, bezoek aan arts of ziekenhuis of naar familie en vrienden.
- **OuderSupport:** vrijwilligers bieden opvoedingsondersteuning in gezinnen met kinderen. Zij komen doorgaans wekelijks bij deze gezinnen thuis.
- **Vrijwillige maatjes Vluchtelingenwerk** en **MatchMentor** zijn beschreven bij respectievelijk Vluchtelingenwerk en Jongerenwerk.

Inzet van maatjes voorkomt regelmatig de inzet van geïndiceerde individuele begeleiding (kosten: € 4.420,-).

Werkplan 2022

Het Maatjesproject algemeen zal de werving van deelnemers en vrijwilligers intensiveren. Daarbij is vooral het contact met de sociale partners essentieel. Daarnaast is er opnieuw de insteek om te bezien op welke wijze een deel van de vragen met een collectief aanbod beantwoord kan worden. Daarmee vergroten de vragers hun netwerk en werken we meer efficiënt.

OuderSupport

In 2022 blijft OuderSupport opvoedondersteuning bieden aan gezinnen. Er komt naast Asten ook een speelochtend in Someren. Verder onderzoeken we of we daarmee ook anderstaligen kunnen bereiken.

Maatjesinzet leidt tot het verminderen of voorkomen van professionele zorginzet en is daarmee kostenbesparend

Maatjes waren in 2020 vaak nog meer van betekenis dan in andere jaren. Omdat een-op-een-bezoek ook tijdens de diverse lockdowns door kon gaan, zijn veel van de maatjescontacten nagenoeg het hele jaar gecontinueerd. Juist door het wegvallen van veel andere contactmomenten, was dit extra belangrijk. In situaties waarin vrager of vrijwilliger zich niet veilig voelde bij thuisbezoek, is dat uiteraard gerespecteerd. Auto-Maatje is deels volledig doorgedaan, deels alleen voor medische noodzakelijke ritten.

Maatjes algemeen

Er zijn nagenoeg evenveel koppelingen gerealiseerd in 2020 als in het voorgaande jaar, ondanks corona; 47 koppelingen. Maar liefst 97 mensen kregen in dit jaar ondersteuning op sociaal, emotioneel en of praktisch vlak. Een kwart van de vragers weet zelf de weg te vinden, anderen komen binnen via het netwerk van vele zorginstellingen. Eenzaamheid is de meest genoemde reden om een maatje te zoeken, gevolgd door het ontlasten van de mantelzorger, vooral als er sprake is van dementie. Ook biedt een maatje de gelegenheid om er op uit te kunnen bij een fysieke beperking. In de periode dat fysiek bezoek niet mogelijk was zijn alle vrijwilligers en de meeste vragers gebeld. Het extra telefonisch contact werd zeer op prijs gesteld.

Maatjesinzet leidt tot het verminderen of voorkomen van professionele zorginzet en is daarmee kostenbesparend: iedere indicatie voor individuele begeleiding die hiermee voorkomen wordt, bespaart € 4220,-

>> Aantallen Maatjes algemeen

97 maatjeskoppels actief eind 2020

83 nieuwe aanvragen:

- **47** daarvan zijn gekoppeld aan een vrijwilliger
- **36** zijn op andere wijze opgelost:
 - * **6x** is de oplossing gevonden in het inzetten van het eigen netwerk
 - * **21** aanvragen konden niet met een maatje worden opgelost, bijvoorbeeld omdat de zorg te zwaar is of iemand een vriendin zoekt in plaats van een maatje.
 - * **9x** is de vraag komen te vervallen, omdat de persoon in kwestie uiteindelijk toch niet wil, of opgenomen of overleden is.

13 zorgorganisaties hebben een beroep gedaan op het maatjesproject.

9 nieuwe vrijwilligers zijn gestart, wat het totaal aantal op 78 brengt.

Casus

Willem en Frida zijn 48 jaar getrouwd en hebben geen kinderen. Willem heeft naast de nodige gezondheidsproblemen ook de ziekte dementie, hij is verminderd mobiel en zit veelal op een stoel, liefst kijkt hij sport. Met de familie is weinig contact. Frida heeft één vriendin waarmee ze graag gaat wandelen of fietsen, maar ze kan door de dementie van Willem nooit met een gerust hart van huis. Er wordt een maatje aangevraagd.

Met dit maatje is een goeie klik, hij neemt Willem mee erop uit in zijn auto, waar hij zelf een rolstoel achterin heeft gelegd om Willem te kunnen laten genieten van de natuur. Het blijkt een gouden greep. Frida kan er in die tijd op uit met haar vriendin en Willem geniet zichtbaar met zijn maatje. "Het is dat we in deze tijd niet mogen kussen, maar anders zou ik hem een zoen geven. Het past zo geweldig, het lijkt wel vader en zoon", aldus Frida.

"Alleen al het idee dat er iedere week iemand komt, geeft zo'n rust."

AutoMaatje

AutoMaatje voorziet duidelijk in een behoefte aan persoonlijk vervoer. Dat blijkt uit het gegeven dat het aantal aangevraagde ritten bleef stijgen in de perioden dat er geen beperkende maatregelen waren. Het totaal aantal gereden ritten kwam daarmee op 1863, een stijging van 35 % ten opzichte van 2019.

Het streven voor het jaar 2020 was 400 tot 500 ritten per maand. Dat streven werd al gerealiseerd in de eerste twee maanden van het jaar, waarin we gemiddeld zo'n 100 ritten per week reden. Het aantal aanvragen groeide in die weken hard.

In de tweede helft van maart kwam AutoMaatje volledig tot stilstand. In juli werden de regels voor vervoer weer wat opgerekt en startte AutoMaatje weer op met een deel van de vrijwilligers. Het vervoer is deels voor medische bezoeken en deels voor sporadische bezoeken aan familie en vrienden. Het aantal ritten nam na de zomer toe tot de volgende beperkingen van kracht werden. Vanaf begin oktober rijdt AutoMaatje enkel en alleen voor medisch noodzakelijke ritten, zo'n 30 tot 40 gemiddeld in de week.

>> Oudersupport

In 2020 kwamen er 21 vragen binnen, beduidend meer dan in 2019, waarvan er 12 tot een koppeling hebben geleid. De achtergrond van de vragen zijn divers: Vergroten van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen, ontlasting van ouders bij zorg voor een chronisch ziek kind, uitbreiden van het netwerk, een luisterend oor bieden en een voorbeeldfunctie vervullen in de opvoeding van de kinderen. De vrijwillige inzet biedt steun en het gevoel er niet alleen voor te staan. De vrijwilligers en de coördinator hebben in tijden van lockdown de gezinnen telefonisch ondersteund.

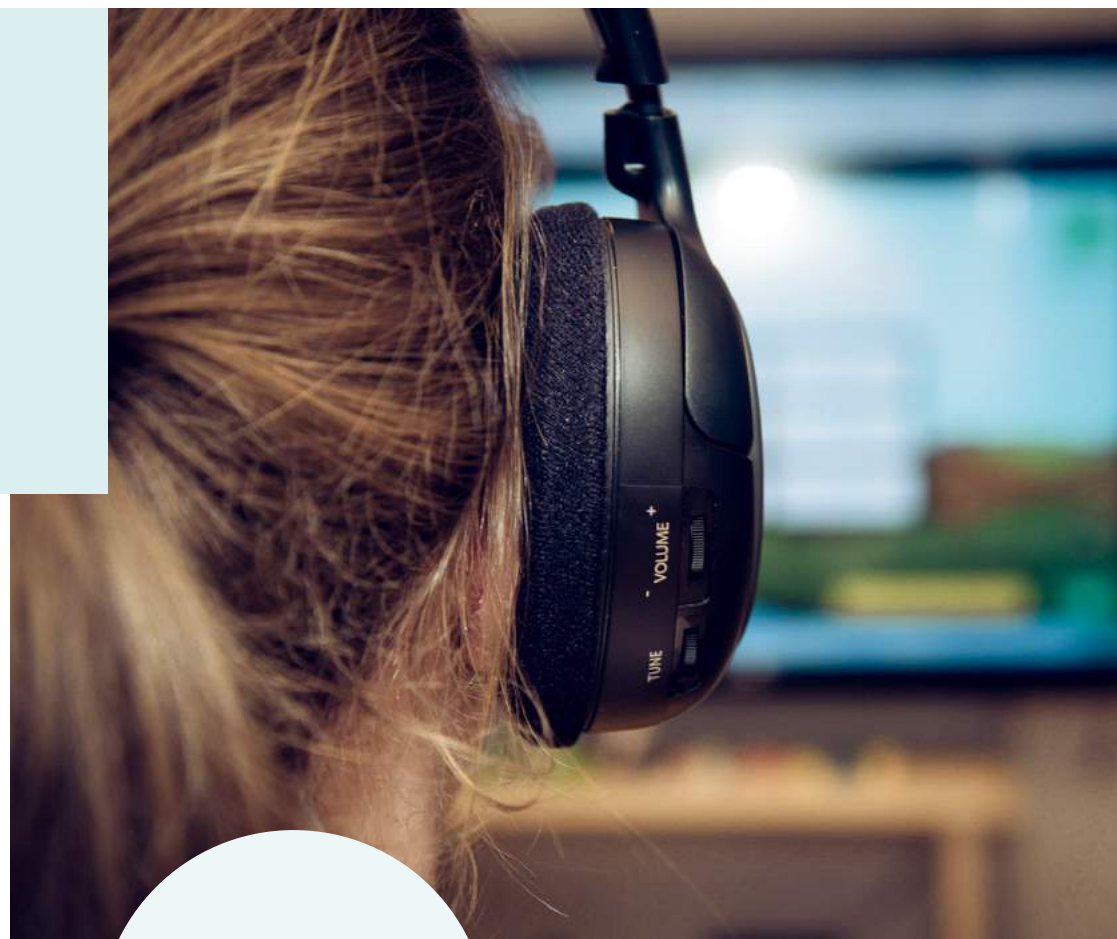
Eind 2020 telt OuderSupport 10 vrijwilligers. Hiermee is dit jaar intensief contact onderhouden, deels op afstand: willen en kunnen zij ingezet worden? Hoe ervaren ze hun veiligheid wanneer ze bij een gezin thuis zijn? We zien dat de vrijwilligers die wat ouder zijn, daarin iets voorzichtiger zijn. Tijdens de tweede lockdown zijn bijna alle vrijwilligers blijven komen in de gezinnen en zijn er zelfs nieuwe koppelingen gemaakt.

Cijfers in 2020

- 21 nieuwe vragen binnen gekomen
- 12 gekoppeld aan een vrijwilliger
- 4 nieuwe vrijwilligers
- 5 organisaties hebben een beroep op OuderSupport gedaan
- 9 aanvragen zijn niet met een koppeling opgelost; doorgaans waren dit vragen die vanuit het netwerk gesteld werden en niet door de ouders zelf.

Speelochtend

Afgelopen jaar is de speelochtend in Asten tot in maart open geweest. Hier konden ouders met kleine kinderen elkaar ontmoeten om zo hun netwerk te versterken. Zodra de mogelijkheden er zijn willen we de speelochtenden heropenen. Eind 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor een speelochtend in Someren. ●

“Ze noemt me al haar vriendin. Terwijl ik voor mijn gevoel niks apart doe. Ik heb nooit beseft dat zoiets kleins zoveel kan betekenen voor iemand.” Vrijwilligster Linda

Hulp bij schulden en formulieren

Het hebben van schulden tast het welbevinden van mensen aan. De maatschappelijke kosten zijn hoog. De Schulddienstverlening biedt uitkomst. Mensen krijgen inzicht in hun financiën en komen weer uit de schulden. Verder heeft Onis voor iedereen die moeite heeft met formulieren invullen of brieven lezen een spreekuur: Hulp bij Formulieren.

Cijfers

156

mensen deden een
beroep op de
Schulddienstverlening

57

klanten zijn in 2020
schuldenvrij of stabiel

Werkplan 2022

Er vindt overleg met de gemeenten plaats over een nieuwe taak in 2021, die in 2022 verder uitgebouwd zal gaan worden: vroegsignalering. Dat betekent dat mensen met een betalingsachterstand in bijvoorbeeld huur of nutsvoorzieningen, actief worden benaderd. Verder zal de registratie in Onview, het registratiesysteem waarmee ook gemeenten en Peelgemeenten werken, zorgen voor een verdere

*"Ik kom bij jullie,
omdat ik wanhopig ben.
Ik zie zelf niet meer hoe ik
hieruit kom!"*

Taken

- Schulddienstverlening biedt ondersteuning aan mensen die schulden hebben.
- Inkomsten en uitgaven worden in beeld gebracht; de klant krijgt inzicht in zijn bestedingspatroon. Vervolgens treft hij samen met zijn begeleider afbetalingsregelingen met schuldeisers.
- Ook is er aandacht voor andere problemen die de schulden veroorzaken of die voortvloeien uit schulden. Indien nodig wordt de klant doorverwezen naar een andere organisatie.
- Bij een doorverwijzing naar de Peelgemeenten krijgt de klant begeleiding om zaken voor te bereiden.
- Budgetbeheer helpt mensen bij het stroomlijnen van hun uitgaven.
- Mensen met eenvoudige, korte vragen kunnen zonder afspraak terecht bij het spreekuur van Hulp bij Formulieren.

*De maatschappelijke
kosten per huishouden
met schulden bedragen
ruim € 100.000,-, waarvan
de helft voor rekening
van de gemeente.*

*Bron: Ministerie van SZW, 'Kosten en
baten van schuldhulpverlening'*

stroomlijning van de werkprocessen tussen Onis Welzijn en deze partners. Eerder gestarte projecten zoals budgetbeheer en jongeren en geld, worden verder uitgebouwd. Tot slot krijgt het blijven vinden van voldoende gekwalificeerde vrijwilligers en het trainen en scholen van deze vrijwilligers aandacht.

Hulp bij schulden en formulieren

“Na de scheiding hield ik een schuld over. Ik dacht dat ik dat wel op kon lossen maar dat lukte dus niet.”

Het regelen van allerlei administratieve zaken vraagt steeds meer van mensen. Niet iedereen is goed in staat om dit zelf te doen. Dat leidt er soms toe dat mensen inkomsten mislopen, of hun administratie niet op orde hebben met schulden als gevolg. Schuldendienstverlening en daarnaast de dienst Hulp bij Formulieren helpt mensen hierbij.

Schulddienstverlening

156 mensen met schulden hebben in 2020 de weg gevonden naar Onis Welzijn om uit hun schulden te raken. Bij 86 van hen is het traject ook in het afgelopen jaar afgerond en bij 70 mensen liep de dienstverlening door in 2021. De stap zetten naar de Schulddienstverlening betekent voor veel mensen het overwinnen van schaamte, wat maakt dat zij dit pas doen als de situatie ernstig is geworden. Al snel blijkt dan echter dat juist deze stap rust en ruimte creëert. Een klein deel van de klanten was al eerder bij Hulp bij Schulden geweest, zij redden het toch niet op eigen kracht of hadden ondersteuning nodig bij een traject MSNP (minnelijke schuldsanering natuurlijke personen), dat bij de Peelgemeenten uitgevoerd wordt. De verdeling over Asten en Someren was nagenoeg gelijk. Het overgrote deel van de vragen kon lokaal worden afgerond, slechts in 15 trajecten is het uitvoeren van een traject bij de Peelgemeenten nodig geweest. Dit aantal is wel stijgend en de verwachting is dat deze stijging zich voortzet.

Medewerkers en vrijwilligers zijn een groot deel van het jaar in staat geweest om de trajecten ondanks de beperkende maatregelen voort te zetten. De oplossing van schulden laat immers niet op zich wachten. Daarbij is zoveel mogelijk telefonisch afgehandeld en zijn er live afspraken gemaakt als dit echt noodzakelijk was.

7 mensen hebben gebruik gemaakt van budgetbeheer, waarbij een deel van de inkomsten voor hen beheerd wordt, zodat zij minder snel nieuwe schulden maken. 4 van hen waren nieuw in 2021. Bij budgetbeheer moet de klant bereid zijn om een deel van de controle over te geven en sturing te krijgen in het beheren van geld.

In 2020 is regelmatig overleg geweest over de nieuwe taak: vroegsignalering van schulden. Gemeenten krijgen volgens een nieuwe wet gegevens door over betalingsachterstanden in bijvoorbeeld ziektekosten, huur, energie of water. Samen met de gemeenten heeft Onis Welzijn een werkwijze ontwikkeld om mensen met deze betalings- >>

Hulp bij schulden en formulieren

Aantallen

156 klanten totaal.

Van hen werden:

- 141** volledig geholpen door Onis Welzijn
- 86** afgerond in 2020, waarvan 57 met een positief resultaat
- 11** klanten hebben zelf het traject voortijdig gestopt
- 15** klanten zijn doorverwezen naar de Peelgemeenten, ook zij krijgen ondersteuning van Onis Welzijn in dat traject
- 7** klanten in budgetbeheer

Van de 156 klanten waren er

- 92** alleenstaanden
- 25** alleenstaande ouders
- 12** gezinnen met kinderen
- 27** stellen zonder kinderen

Deze wijziging heeft gevolgen voor de werkwijze. Alleen beroepskrachten kunnen hierin registreren, wat betekent dat de rol van de vrijwilligers iets anders ingevuld wordt. De nieuwe werkwijze wordt in 2021 gefaseerd ingezet.

Eind 2020 is het project Jongeren en geld opgestart. Met posters, via social media en tussenpersonen worden jongeren bewust gemaakt van hun financiële gewoonten en gestimuleerd om tijdig hulp te zoeken bij financiële problemen.

Vrijwilligers en medewerkers Schulddienstverlening

10 vrijwilligers, waarvan sinds de zomer 1 Poolse tolk, en 5 medewerkers zijn actief bij deze dienst. Elke vrijwilliger heeft 1 tot 6 casussen onder zijn of haar hoede. De beroepskrachten doen de intake, begeleiden de vrijwilligers en nemen zelf de complexe casussen onder hun hoede. Overleg en deskundigheidsbevordering hebben vooral digitaal plaatsgevonden. Beroepskrachten en een deel van de vrijwilligers hebben een module gevolgd 'Hoe los ik schulden op bij zorgverzekeraars'. Nagenoeg alle vrijwilligers en beroepskrachten zijn naar het jaarlijkse congres geweest van Schulddinfo.

Samenwerking

Er wordt intensief samengewerkt met Vluchtelingenwerk, het maatschappelijk werk en Sociaal Raadsliedenwerk, het Sociaal Team Asten en ZO Someren. Bij stichting Burgerschuldhulp-Asten-Someren (een zelfstandige stichting die kleine schulden van mensen overneemt zodat zij maar één schuldeiser hebben, wat meer overzicht geeft), zijn dit jaar 5 aanvragen ingediend voor leningen, waarvan er 3 zijn toegevoegd en één nog lopend is. 2 aanvragen zijn gedaan bij andere lokale fondsen. Het team van Schulddienstverlening heeft de Kerstactie van parochie, gilde en Plus supermarkt administratief en logistiek ondersteund.

Hulp bij het invullen van Formulieren

De dienst Hulp bij Formulieren heeft veel beperkingen ondervonden door de coronamaatregelen. Steeds is de dienstverlening zoveel mogelijk digitaal en telefonisch doorgezet, maar dit is juist voor deze klanten geen haalbare werkwijze. Voor zover het hardst nodig, zijn er met de nodige voorzorgsmaatregelen bij een deel van de klanten wel live contacten geweest.

Het aantal klantcontacten was in totaal 269. De meeste vragen gingen over het aanvragen of controleren van individuele toeslagen, bijzondere bijstand en de meedoenregeling. In het voorjaar is hulp bij het invullen van de belastingaangifte de meest voorkomende vraag. ●

Vrijwilligers

Someren: **4**

Asten: **6**

>> achterstanden actief te gaan benaderen. Deze werkwijze zal in 2021 gehanteerd gaan worden. Beroepskrachten zullen dit uitvoeren en pas in een verder afgesproken schuldhulptraject komen vrijwilligers in beeld. Het leggen van het eerste contact zal door de dorpsondersteuners gedaan worden, die met hun outreachende werkwijze uitermate geschikt zijn voor deze taak.

Het stroomlijnen van de processen rondom schulddienstverlening met Peelgemeenten en gemeenten Asten en Someren, heeft aandacht gehad. Aan het eind van 2020 is het hele team getraind om de registratie om te kunnen zetten naar Onview, het registratiesysteem van gemeenten en Peelgemeenten. Met deze werkwijze wordt makkelijker geschakeld tussen de processen van Onis Welzijn en van de gemeenten en hoeft de klant maar één keer gegevens aan te leveren.

Vluchtelingenwerk

Als asielzoekers te horen krijgen dat ze in Nederland mogen blijven en een woning kunnen huren in Asten of Someren, helpt het Vluchtelingenwerk hen om hun plek te vinden in onze gemeenten. Daarbij is steeds meer aandacht voor het zo snel mogelijk inburgeren en het vinden van werk of andere bezigheden.

Taken

Vluchtelingenwerk heeft twee hoofdtaken:

- Bij de huisvesting in Asten of Someren moet er in de eerste periode veel geregeld worden rondom administratieve zaken, zoals huur, inkomen, het starten van de inburgering. De vluchtelingenwerkers weten wat er allemaal geregeld moet worden en helpen de vluchtelingen daarbij. De vluchteling wordt al snel gekoppeld aan een vrijwilliger die de eerste aanspreekpersoon is.
- Als de administratieve zaken geregeld zijn, start een periode waarin de vluchtelingen begeleid worden. Daarin gaat het om zaken als de weg vinden in de sociale gemeenschap, omgaan met de Nederlandse gezondheidszorg en een goede verhouding met de scholen van de kinderen, maar ook steun bij de procedure voor gezinshereniging.
- In het project Stip op de Horizon ligt de focus op participatie: het vinden van een baan, studie of vrijwilligerswerk.

Cijfers

21

vluchtelingen hebben zich in 2020 in Asten en Someren gevestigd

zij hebben

6

nationaliteiten

25

vrijwilligers zijn actief binnen het vluchtelingenwerk

*“Ik vind
worstenbroodjes
en kruimelvlaai het
lekkerst”*

*Merhawi werkt bij
de bakker*

Werkplan 2022

In januari 2022 wordt de nieuwe inburgeringswet van kracht. De voorbereidingen voor nieuwe taken en vernieuwde werkwijzen zijn in volle gang. Onis Welzijn opteert in ieder geval voor het uitvoeren van de Z-route, de inburgering van die vluchtelingen, die naar verwachting niet binnen twee jaar hun inburgeringsexamen gaan halen. De inzet voor

deze groep zal vooral gericht zijn op maatschappelijke participatie. Werkwijzen en kennis, vergaard in het project Stip op de Horizon, worden hierin gebruikt.

In 2021 zien we een forse toename van de taakstelling, wat zijn weerslag ook in 2022 zal hebben aan-

gezien de begeleiding van statushouders 1,5 tot 2 jaar duurt. Om deze toestroom goed aan te kunnen zullen we meer vrijwilligers nodig hebben.

*Procedures voor
gezinshereniging
zijn door de
coronapandemie extra
ingewikkeld geworden.*

Het Vluchtelingenwerk begeleidt mensen vanaf het moment dat zij een huis huren in Asten of Someren, tot zij zelfstandig kunnen functioneren in onze samenleving en de weg weten naar reguliere voorzieningen. De begeleiding omvat diverse aspecten: administratieve zaken en het omgaan met allerlei zaken in Nederland. Van de manier waarop je afval moet scheiden tot de werking van onze democratie. Van het leren van onze taal tot het thuisraken in allerlei Nederlandse omgangsvormen. In het project Stip op de Horizon gaan we nog een stap verder en activeren we vluchtelingen tot het vinden van (vrijwilligers)werk.

Naast de een-op-een-begeleiding zijn er diverse groepsactiviteiten waaraan vluchtelingen mee kunnen doen.

Hulp bij vestiging

In 2020 zijn er 21 statushouders gehuisvest in Asten en Someren. Voor het eerst in jaren is dit minder dan de taakstelling, omdat er onvoldoende huisvesting was om mensen die wachtten in de asielzoekerscentra een huis aan te bieden en door het gegeven dat diverse instanties werkzaamheden hebben uitgesteld in verband met coronamaatregelen. De meeste statushouders komen uit Syrië en Eritrea. Vooral de mensen uit Eritrea vragen een langduriger begeleiding. Zij hebben doorgaans geen of weinig onderwijs gehad en hebben geen ervaring met de structuur van overheidsinstanties.

Maatschappelijke begeleiding

Na de eerste periode waarin vooral administratieve zaken geregeld worden, zoals een huurcontract, een uitkering en verzekering regelen en inschrijving bij diverse instanties, volgt een periode van maatschappelijke begeleiding. In deze periode gaat het om het dagelijkse leven in Asten en Someren. Daarin spelen vrijwilligers een belangrijke rol. Naast de een-op-een-begeleiding zijn er diverse groepsactiviteiten waaraan vluchtelingen mee kunnen doen. In taalgroepen wordt geoefend met het leren van Nederlands, hieraan namen 48 mensen

deel. Het proces van inburgering wordt hiermee versterkt. Vluchtelingen kunnen direct instromen na vestiging en er wordt op diverse niveaus gewerkt. In de vrouwenleesgroep gaat de aandacht uit naar het leren lezen en schrijven voor laaggeletterden. In de culturele vrouwengroep komen diverse thema's aan bod waar men mee te maken heeft, van gezondheid tot sport, van scholen voor de kinderen tot hoe de gemeente werkt. Veel van de dienstverlening heeft online plaatsgevonden, waarbij gebruik is gemaakt van materiaal van kennisbank Pharos. Facebook is voor veel van de klanten een veelgebruikt informatiekanaal, het vluchtelingenwerk heeft dan ook via dit kanaal veelvuldig informatie verspreid.

Zie ook:

Bij 13 mensen is ondersteuning geboden bij de procedure van gezinshereniging: 6 die gevestigd waren in 2020 en 7 die in 2019 naar Asten en Someren gekomen zijn. Deze procedure is vaak lastig en tijdrovend, ook omdat benodigde papieren niet of moeilijk te achterhalen zijn. In 2020 was de procedure vaak extra moeilijk, bijvoorbeeld omdat ambassades gesloten waren of omdat er reisbeperkingen waren.

>> Extra aandacht is er verder uitgegaan naar een relatief grote groep tieners. Zij zijn met hun ouders in de laatste jaren naar Nederland gekomen. Op het moment dat zij 18 worden en zelfstandig zaken moeten gaan regelen, zijn hun ouders soms nog onvoldoende ingeburgerd om hen ook daarbij te helpen. Deze jongeren komen met een aantal vragen bij het Vluchtelingenwerk, om hen wegwijs te maken in de verantwoordelijkheden waar ze voor komen te staan.

Vrijwilligers en stagiaires

25 vrijwilligers en 3 stagiaires zijn in 2020 actief geweest. Zij hebben twee taken uitgevoerd. Een deel heeft een-op-een-begeleiding gegeven aan vluchtelingen in het dagelijkse leven. Zij zijn breed inzetbaar: gericht op deelname aan de maatschappij (maatschappelijke begeleiding) en het oefenen met de Nederlandse taal. Daarnaast zijn 12 van hen actief geweest in het begeleiden van taalgroepen, de vrouwenleesgroep en de culturele vrouwen-groep.

Stip op de Horizon

In het project Stip op de Horizon wordt met vluchtelingen specifiek aandacht besteed aan het stellen van een doel. Hiermee worden zij geactiveerd tot het zoeken van (vrijwilligers)werk of een opleiding. Naast het regelen van allerlei zaken om het dagelijkse leven goed te kunnen vormgeven, is het immers van belang om een doel in het leven te stellen. Soms houdt dat in, dat wanneer verwachtingen juist worden bijgesteld, de statushouder gemotiveerd blijft. Ook zijn er praktische zaken geregeld,

zoals het herwaarderen van eventuele diploma's uit het buitenland. 14 statushouders zijn dit jaar in het project ingestroomd. Er wordt intensief samengewerkt met Senzer in wekelijkse casusoverleggen. Binnen Stip op de Horizon is ook de Participatieverklaring ondergebracht. Alle statushouders moeten binnen 1 jaar na vestiging de Participatieverklaring afleggen. Dat doen zij na een korte scholing, waarin vooral kernwaarden in Nederland aan bod komen. Deze training is in het voorjaar 2020 aan een groep van 13 statushouders gegeven, in het najaar noodgedwongen tweemaal in een kleine groep (3 deelnemers per keer). In totaal hebben dus 19 mensen de Participatieverklaring afgelegd. ●

Vrijwilligers helpen vluchtelingen bij deelname aan de maatschappij en het oefenen met de Nederlandse taal.

"Ik vind worstenbroodjes en kruimelvlaai het lekkerst"

Merhawi werkt bij de bakker

Merhawi uit Someren werkt sinds december 2018 in de bakkerij en heeft het nog altijd erg naar zijn zin. Vrijwilliger Mariet heeft destijds bemiddeld. In oktober 2020 stond er een leuk artikel over in het Eindhovens Dagblad.

Bijzonder

In augustus 2020 is een statushouder uit Someren omgekomen bij een noodlottig ongeval. Hij was bezig met het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit omdat hij bijna 5 jaar in Nederland woonde. Enkele andere statushouders waren getuige van het ongeval. Deze statushouders waren niet meer in begeleiding bij het Vluchtelingenwerk, maar Vluchtelingenwerk heeft in samenwerking met Slachtofferhulp wel een tweetal bijeenkomsten georganiseerd en hen bemiddeld naar verdere hulp. Hiervoor is gekozen omdat Vluchtelingenwerk deze statushouders kende, er een relatie was opgebouwd en op basis van eerdere ervaringen het beste de inschatting kon maken wat er nodig was.

Cursussen

In een breed aanbod van collectieve activiteiten brengen we mensen bij elkaar die dezelfde interesse of vragen hebben. Deelnemers leren van elkaar en ontmoeten gelijkgestemden en lotgenoten. Met een collectief aanbod worden meerdere vragers tegelijk bediend. Het cursusaanbod wordt afgestemd op de vragen en signalen die we krijgen.

*"Ik mis de
taalgroepen,
het leren én
de gezelligheid!"*

Cijfers

Meer dan

300

deelnemers aan cursussen
en groepsactiviteiten

71

mensen met een vraag op gebied
van computervaardigheden
geholpen

Taken

- Op het gebied van laaggeletterdheid zijn er trainingen om moeite met lezen en schrijven te signaleren en bespreekbaar te maken. Ook bieden vrijwilligers laagdrempelig taalonderwijs aan.
- Voor groepen vluchtelingen, arbeidsmigranten en andere anderstaligen is er een aanbod van Nederlands als tweede taal.
- Sport en Beweging voor Senioren biedt in alle kerkdorpen een aanbod aan van beweging zoals gym en dans voor ouderen en mensen met een beweegbeperking.
- Verder biedt Onis Welzijn cursussen en thema-bijeenkomsten aan rondom thema's waarop meerdere mensen vragen hebben, zoals reanimatie.
- Bij Buurtsportwerk worden diverse sportieve activiteiten ingezet om mensen met elkaar in verbinding te brengen en de samenhang in de gemeenten te versterken.

Werkplan 2022

Taal

Taalactiviteiten uitvoeren met inzet van vrijwilligers, waarbij maatwerk en ontmoeting centraal staan. Daarnaast bij eigen medewerkers en partners blijvend laaggeletterdheid onder de aandacht brengen.

Cursussen

In 2022 gaan we cursussen en workshops aanbieden, die vrijwilligers en verenigingen handvatten geven om het vrijwilligerswerk te kunnen (blijven) doen. Daarnaast zal het aanbod van cursussen wederom afgestemd worden op de behoefte van de inwoners van beide gemeenten.

Buurtsportwerk

Samen met de partners van Leef! zullen we ook in 2022 weer uiteenlopende beweegactiviteiten organiseren voor jong tot oud, waarbij we bewegen als middel inzetten om te verbinden.

*Bij alle cursussen en
groepsactiviteiten
zijn de sociale
aspecten nadrukkelijk
aanwezig naast het
leren. Ontmoeting en
ontwikkeling gaan
hand in hand.*

“Ik heb nooit geweten dat zoveel mensen moeite hebben met lezen. Dat heeft me de ogen geopend.”

Taalactiviteiten

Op het gebied van taal en laaggeletterdheid werkt Onis Welzijn samen in het convenant Laaggeletterdheid in de regio Helmond. Niet alleen het aanbieden van cursussen was hierbij een taak, ook het onder de aandacht brengen van laaggeletterdheid bij medewerkers en vrijwilligers van Onis Welzijn en van andere partners. Dit gebeurde via workshops, social media en activiteiten. Diverse onderdelen van Onis Welzijn zijn vindplaatsen van laaggeletterden, denk aan Digitaal KompAS, Hulp bij Formulieren en de taalgroepen. Alle medewerkers en een deel van de vrijwilligers zijn dan ook in 2020 geschoold in het signaleren, bespreekbaar maken en verwijzen bij laaggeletterdheid.

Via een nieuwsbrief is relevante informatie rondom corona in het netwerk gedeeld in eenvoudig Nederlands en andere talen.

Door een collectief aanbod te organiseren werken we efficiënt én brengen we mensen met gelijke interesses en ervaringen bij elkaar. Het collectieve aanbod vindt plaats op een breed terrein: taal, sport, persoonlijke ontwikkeling. En ook intern zijn medewerkers en vrijwilligers geschoold. De cursussen hebben doorgaans tot in maart plaatsgevonden, een klein deel ook nog enkele maanden na de zomervakantie. Een pakket aan cursussen dat in 2020 is voorbereid, wordt meegenomen naar 2021.

>> Activiteiten:

- Cursus conversatie Nederlands voor arbeidsmigranten van Poolse afkomst: 5 deelnemers
- 8 mensen zijn op weg geholpen met oefenen van taalvaardigheden op oefenen.nl
- 4 mensen kregen individueel hulp bij beeldbellen en gebruiken van WhatsApp
- Om laaggeletterden met Nederlands als moedertaal te bereiken werden er twee laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten georganiseerd
- In het kader van burendag is gestimuleerd om in buurten een 'minibieb' te maken: <https://player.demediahub.nl/video/150861054/burendag-en-de-minibieb>
- Taalgroepen en culturele vrouwengroep. Hier namen zowel statushouders als andere mensen met een niet-Nederlandse achtergrond aan deel (zie verder bij vluchtelingenwerk).
- 15 mensen met een taalvraag zijn doorverwezen naar een passend aanbod elders

Cursushuis algemeen

Een aantal vaste onderdelen van het cursushuis hebben plaats gevonden zolang de coronaregels dit toelieten:

- Reanimatiecursus
- Cursus filosofie (i.s.m. het Varendonck College)

Een breder aanbod is voorbereid, om direct wanneer de mogelijkheden het toelaten weer cursussen aan te bieden.

Sportactiviteiten

Sport en bewegen voor senioren
In de eerste maanden van het jaar 2020 en in de eerste maanden na de zomervakantie hebben de activiteiten van sport en bewegen voor ouderen plaatsgevonden. In alle kerkdorpen zijn gym- en/of danslessen gegeven. Het betreft 5 gymgroepen met 46 deelnemers en 8 dansgroepen met 105 deelnemers. Bij alle groepen is naast het bewegen

het sociale aspect van belang; na de lessen wordt koffie gedronken en de ontmoeting staat centraal. De inhoud is afgestemd op de mogelijkheden van de deelnemers. In het voorjaar hebben de cursisten via filmpjes op Siris nog thuis kunnen oefenen.

Buurtsportwerk

De coördinator van het buurtsportwerk heeft steeds gekeken hoe we bewegen in kunnen zetten om het welzijn van de klanten in de verschillende doelgroepen te bevorderen. Hoewel veel activiteiten niet door konden gaan was sporten buiten, vooral voor jongeren, juist wel een manier om elkaar te ontmoeten. Middels filmpjes op Youtube in samenwerking met Leef! worden mensen gestimuleerd om in alledaagse situaties toch voldoende te bewegen. ●

Klik op de pijl hiernaast voor een voorbeeld van 1 van deze filmpjes:

*Hoewel veel activiteiten
niet door konden gaan
was sporten buiten,
vooral voor jongeren,
juist wel een manier om
elkaar te ontmoeten.*

Mantelzorg

De druk op mantelzorgers neemt toe. Zorg zou onbetaalbaar zijn zonder mantelzorgers. Maar het aantal mantelzorgers neemt juist steeds meer af. Alle reden om goed voor de mantelzorger te zorgen. Het steunpunt biedt mantelzorgers steun: individueel en in groepen, met informatie, waardering en een luisterend oor.

Cijfers

575

mensen ontvangen de
Nieuwsbrief Mantelzorg

287

vragen van mantelzorgers

200

attenties bezorgd op de
Dag van de Mantelzorg

*“Dat wat allemaal
op je pad komt, de
vanzelfsprekendheid
waarmee je als dochter
dit allemaal doet wordt
herkend én erkend”.*

Werkplan 2022

Centrale taken blijven het individueel ondersteunen en het informeren van mantelzorgers, het geven van cursussen, het organiseren van ontmoeting en het op de kaart zetten van mantelzorg. De Nieuwsbrief blijft een medium voor het verspreiden van informatie.

Specifiek aandacht zal zijn voor het contact tussen lotgenoten in een open ontmoetingsactiviteit waar in men vrijblijvend binnen kan komen voor contact, informatie, herkenning en ontspanning.

Taken

- Het Steunpunt Mantelzorg biedt informatie en advies aan individuele mantelzorgers. In één of twee gesprekken zet de medewerkster met de mantelzorger de zaken op een rij en beziet wat in zijn situatie enige lucht biedt.
- In cursussen en themabijeenkomsten komen thema's aan bod die voor veel mantelzorgers belangrijk zijn, zoals dementie of licht verzorgende handelingen.
- Het steunpunt biedt waardering door diverse acties. Mantelzorgers worden hiermee erkend en deze acties zorgen ervoor dat de omgeving oog krijgt voor hun inzet.
- De medewerkster van het steunpunt kijkt naar (over)belasting, de diverse rollen die de mantelzorger heeft. Zij heeft deskundigheid op het vlak van veel regelzaken die met mantelzorg te maken hebben.

*Mantelzorgers hadden
het in 2020 extra zwaar
door corona, vooral door
wegvallende zorg, zoals
dagopvang.*

Tegelijk bleek dat het een extra zwaar jaar was door het ontbreken van activiteiten en dagopvang

2020 is een bijzonder jaar op meerdere vlakken voor het steunpunt. Tot maart is er een steunpunt in beide gemeenten aanwezig geweest. Door bezuinigingen van de gemeente Asten moest het steunpunt daar noodgedwongen stoppen. Het Steunpunt Mantelzorg Someren is volop doorgegaan.

Juist in 2020 bleken veel mantelzorgers het door alle maatregelen in verband met corona extra zwaar te hebben. De aanwezige steun is dus zeer gewaardeerd.

Individuele ondersteuning

In 2020 wisten 287 vragers het steunpunt te vinden voor individuele ondersteuning, inclusief de vragers uit Asten waar het steunpunt tot 1 maart nog open was. 51 hiervan vonden via een (huis)bezoek plaats. De medewerker van het steunpunt ging in de gesprekken samen met de mantelzorger op zoek naar wat hem of haar het beste helpt. Dat kan heel uiteenlopend zijn: informatie over een aandoening of zorg, een luisterend oor, meedenken over het combineren van werken en mantelzorg. Soms ook was er de mogelijkheid om respijtzorg in te zetten, bijvoorbeeld in de vorm van een maatje bij een partner met de ziekte dementie.

In de eerste lockdown is vanuit het steunpunt gebeld naar de mantelzorgers. Uit deze gesprekken bleek dat veel mensen een netwerk om zich heen hebben waar zij wel een beroep op kunnen doen. Tegelijk bleek dat het een extra zwaar jaar was door het ontbreken van activiteiten en dagopvang en door het gegeven dat de wereld klein werd door de beperkingen.

>> Cursussen en ontmoeting

- Mantel-Uit-Dag heeft in het voorjaar nog twee keer plaatsgevonden. Deze dagen bieden ontmoeting en ontspanning voor lotgenoten. Er waren in totaal 53 deelnemers.
- Lotgenotencontact rondom dementie heeft tot en met februari plaatsgevonden.
- Training spel Bordje Vol gevolgd en met 5 personen gedaan, dit spel is behulpzaam bij het herkennen en erkennen van mogelijke overbelasting van de mantelzorger.
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een inloopochtend voor mantelzorgers, deze gaat starten zodra mogelijk.
- Enkele vaste cursussen en bijeenkomsten zijn noodgedwongen vervallen.

Mantelzorg op de kaart

- De medewerker heeft deelgenomen aan de 'patiëntenreis dementie' gemeente Someren. Een samenwerkingsverband van ketencoördinatie dementie Helmond/Peelgemeenten en relevante partners. Het doel is om succesfactoren in het zorgpad in kaart te brengen vanuit het perspectief van een cliënt en zijn netwerk.
- Uitwisseling POH-GGZ en POH-ouderen
- Op de Dag van de Mantelzorg zijn in Someren 200 attenties uitgedeeld
- Er zijn 464 geregistreerde mantelzorgers voor Someren
- Op het Varendonck College 2x een gastcollege gegeven aan leerlingen van Zorg en Welzijn over de betekenis van zorgen voor een ander en herkenning van mantelzorg.

Met ondersteuning van MantelzorgNL is het aanbod van het steunpunt in Someren doorgenomen, om te bezien of het aanbod van het steunpunt nog actueel is en aansluit bij de vraag. De conclusie was dat het aanbod zoals het is actueel is.

Informatie

- De EHBD-koffer (eerste hulp bij dementie; een koffer met informatiemateriaal voor mensen met iemand met dementie in hun omgeving) is geüpdatet. Deze koffer is door 7 mensen aangevraagd.
- De Nieuwsbrief Mantelzorg is 3 maal verzonden naar 575 mensen, waaronder mantelzorgers in Asten. Hierin stond informatie over mantelzorg, o.a. over specifieke zaken die voor mantelzorgers belangrijk waren in verband met corona.
- De campagne 'Deel je zorg' van het Ministerie van VWS in samenwerking met MantelzorgNL is lokaal uitgezet. Een tas met o.a. een boekje Wegwijzer Mantelzorg en Bordje Vol, met aanvullende plaatselijke informatie vanuit het Steunpunt Mantelzorg is verspreid via diverse partners: eerstelijnszorg, ZO Someren, zorgverleners en individuele mantelzorgers.
- Informatie over wonen is verspreid: boekje 'De mantelzorgwoning'.

"De zorg van mijn moeder voor mijn oma is een een parttime, intensieve job die ze met liefde doet! Dit mag wel eens gezegd en beloond worden."

Onis - Someren

Laan ten Roode 71a
5711 GB Someren
(0493) 44 12 34

Onis - Asten

Emmastraat 9
5721 HA Asten
(0493) 44 12 34

www.oniswelzijn.nl

Vormgeving

Alx studio

Fotografie

Josien van Geffen en
medewerkers Onis Welzijn